

Εξειδικευμένο πρόγραμμα αναγνωστικής
ευχέρειας – Διαβαθμισμένα επίπεδα

Υψηλό επίπεδο

Ειδικά διαμορφωμένο για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες,
αναγνωστικές δυσκολίες και διάσπαση προσοχής

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Διαβάζω δυνατά.....	9
Η χρωματιστή ανάγνωση.....	10
Tape-recording.....	11
Επαναλαμβανόμενη ανάγνωση (repeated reading).....	14
Οπτική – ακουστική πρόσληψη.....	16
Καρτέλα γνωστών και άγνωστων λέξεων.....	18
Σχήμα οδηγός.....	27
Χρωματιστοί Παράγραφοι.....	29
Τα κουτάκια.....	31
Αναγνωστική ικανότητα.....	33

Γνωρίζοντας την Αναγνωστική Ευχέρεια

Η ευχέρεια θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που συμβάλλουν στην αναγνωστική κατανόηση και αφορά κυρίως την εκφορά του λόγου (Hogan, Catts, & Little, 2005; Torgesen & Hudson, 2006). Στις προσπάθειες ορισμού της ευχέρειας επιτονίζεται ο ρόλος της ακρίβειας και της αυτόματης αναγνώρισης των λέξεων (Stanovich, 1991; LaBerge & Samuels, 1974), ενώ ο ορισμός που δίνεται από το National Reading Panel (2000) συμπεριλαμβάνει και τον επιτονισμό.

- Η ανάγνωση παρέχει άνοιγμα για μάθηση στο σχολείο, αλλά και στη ζωή αργότερα. Οι έρευνες υποστηρίζουν ότι το κλειδί για να γίνει κάποιος καλός αναγνώστης είναι να έχει ευκαιρίες για διάβασμα.
- Οι έρευνες υποστηρίζουν ότι οι μαθητές με σοβαρές δυσκολίες στην ανάγνωση, έχουν δυσκολία να αναπτύξουν την ευχέρεια και συνεχίζουν να είναι αργοί αναγνώστες και στην εφηβεία αλλά και στην ενήλικη ζωή.
- Η ευχέρεια αυξάνει και την αναγνώριση λέξεων αλλά και την ταχύτητα ανάγνωσης.
- Σύμφωνα με την theory of automaticity (LaBerge and Samuels, 1974, Samuels, 1988), οι αναγνώστες με ευχέρεια, αυτόματα προάγουν την πληροφορία σε οπτικό και σε φωνολογικό επίπεδο και μπορούν να εστιάσουν περισσότερο την προσοχή τους στο νόημα του κειμένου, μα και να ανακαλέσουν προηγούμενη γνώση. Οι ερευνητές έχουν ανακαλύψει ότι η ευχέρεια είναι ένας καλός προβλεπτικός παράγοντας της κατανόησης.

Η κατάκτηση της αναγνωστικής ικανότητας είναι μία δύσκολη και απαιτητική διαδικασία. Η αναγνωστική ευχέρεια διαχρονικά συνδέεται στενά με τη σχολική επιτυχία ή αποτυχία ενός παιδιού, γι' αυτό και η κατάκτησή της ως παράγοντας που θα επηρεάσει όχι μόνο τη μαθησιακή αλλά και την ευρύτερη ψυχοκοινωνική εξέλιξη του παιδιού, αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης και βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των σύγχρονων ερευνητών. Η αναγνωστική ικανότητα των παιδιών είναι βασικό εργαλείο στην ακαδημαϊκή τους εξέλιξη. Οι επιδόσεις τους τόσο στα γλωσσικά μαθήματα όσο και στα Μαθηματικά είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με αυτήν. Όταν το παιδί πασχίζει να αναγνώσει, η κατανόηση και η σύνθετη σκέψη περνούν σε δεύτερη μοίρα!

Επίσης, η ανάπτυξη του λεξιλογίου, ο πλούτος των σημασιολογικών αναπαραστάσεων και η γραμματικο-συντακτική ενημερότητα, μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά τον αναγνώστη στο:

- να αντιλαμβάνεται τις σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στις λέξεις μιας πρότασης,
- να ελέγχει την ορθότητα και συμβατότητα των νεοεισερχομένων από την ανάγνωση πληροφοριών με τις ήδη καταχωρηθείσες πληροφορίες και
- να καθιστά εφικτή την «πρόβλεψη» των λέξεων που έπονται διευκολύνοντας, έτσι τη διαδικασία της αναγνωστικής ευχέρειας.

Η χρωματιστή ανάγνωση

1) Ακούς το χρώμα και διαβάζεις ανάλογα!

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΕΑΣ

Τα σχολεία έκλεισαν και τα παιδιά παρότι αποχαιρετίστηκαν σε εκείνο το περιβάλλον, ανανέωσαν το ραντεβού τους για το χωριό τους, δίπλα στην ακροθαλασσιά. Οι γονείς τους κατάγονταν από το ίδιο μέρος κι όπως εκείνοι, έτσι τώρα και τα παιδιά τους ανυπομονούσαν να έρθουν οι διακοπές και να πάνε στα ίδια βράχια, να κάνουν τις ίδιες βουτιές, να παίξουν στις ίδιες γειτονιές και να ζήσουν παρόμοιες εμπειρίες. Είχαν ήδη κανονίσει ποιες μέρες θα πήγαιναν, πόσο θα έμεναν εκεί και τι θα έκαναν πρώτα. Οι τρεις από τους πέντε είχαν πει ότι ήθελαν να πάνε πρώτα στη σπηλιά, ενώ οι άλλοι δύο στο ξωκκλήσι στην κορυφή. Όπως κάθε χρόνο θα έριχναν το κέρμα στον αέρα και η τύχη θα αποφάσιζε γι' αυτούς. Μετά θα τσακωνονταν και στο τέλος θα προσπαθούσαν να τα χωρέσουν όλα σε μια μέρα. Οι γονείς τους θα κάθονταν στην παραλία και θα γελούσαν με τα καβγάδκια τους, χωρίς να παρεμβαίνουν. Μέχρι που κάποια στιγμή με ένα μαγικό τρόπο, εκείνοι θα τους πρότειναν το πιο γεμάτο και ωραίο πρόγραμμα για τις μέρες τους εκεί. Θα ήταν και πάλι ένα πανέμορφο καλοκαίρι γεμάτο αναμνήσεις, χρώματα και γεύσεις.

Σχήμα οδηγός

Το παιδί αυτό δυσκολεύεται πολύ να διαβάσει αυτό το κείμενο, μπορείς να το βοηθήσεις και ακούγοντας το κάθε σχήμα, τις λέξεις να διαβάζεις:

- Ακούς κύκλο και διαβάζεις στη στιγμή.
- Ακούς τρίγωνο και διαβάζεις στη στιγμή.
- Ακούς ορθογώνιο και διαβάζεις στη στιγμή.

Ο ΠΑΛΙΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

Ο πύργος στεκόταν μονάχος μέσα στο απέραντο λιβάδι. Η χαμηλή βλά-
 στηση τού έδινε ένα περίεργο ανάστημα που φαινόταν ακόμη μεγαλύτερο

από αυτό που ήταν πραγματικά. Στεκόταν εκεί χρόνια ολόκληρα. Κάθε

πέτρα του θυμόταν πότε είχε τοποθετηθεί πάνω του κι όλες αυτές οι ανα-

 μνήσεις κατέληγαν να είναι μια ολόκληρη ιστορία για τον πύργο. Εκείνος

θυμόταν την ολοκλήρωση του χτισίματός του. Θυμόταν βροχές και καται-

 γίδες, αστραπές και βροντές, λιακάδες και καύσωνες. Θυμόταν, στους και-

 ρούς εγκατάλειψης, τα φυτά που ανέβαιναν πάνω στις πέτρες του κι έφτα-

ναν τα μικρά του παράθυρα και προσπαθούσαν να μπουν μέσα του. Θυμό-

ταν ακόμη και τους πολέμους που είχε ζήσει. Τα τραύματα που του προκα-

λούσαν τα βόλια και τις τρύπες που του προκαλούσαν οι κανονιές.

Χρωματιστοί Παράγραφοι

- 1ο Βήμα: Με διαφορετικά χρώματα η κάθε παράγραφος και ζητάμε από το παιδί να διαβάσει ακούγοντας το κάθε χρώμα!
- 2ο Βήμα: Διαβάζει κάθε παράγραφο, ονοματίζοντας πρώτα το χρώμα και μετά τη διαβάζει.

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ Η ΕΜΠΝΕΥΣΗ

Είχε την εντύπωση ότι η έμπνευση είναι ένα ποτήρι γεμάτο νερό, αφημένο έξω, που κάποιες φορές εξατμίζεται αλλά ποτέ δεν χάνεται τελείως. Πάντοτε υπήρχαν περίοδοι βροχής και ξαναγέμιζε. Τώρα πια είχε αρχίσει να πιστεύει ότι η έμπνευσή του ήταν ένα ποτήρι άδειο από νερό κι ότι η αναβροχιά ήταν το πιο άδικο πράγμα που μπορούσε να τύχει σ' έναν καλλιτέχνη.

Ο ζωγράφος απελπισμένος κοίταξε τον άδειο καμβά που είχε μπροστά του, τη γεμάτη και αχρησιμοποίητη παλέτα που υπήρχε παρατημένη στο πάτωμα, τους άσχημους λεκέδες με τους οποίους είχε πιτσιλίσει τα ρούχα του στην προσπάθειά του να σκεφτεί κάτι για να ζωγραφίσει. Ύστερα, κοίταξε έξω από το παράθυρό του. Ατένισε τη φύση που υπήρξε πηγή έμπνευσής του τα τελευταία χρόνια, αλλά εκείνη δεν του μιλούσε πια. Κοίταξε πάλι τον καμβά του, που έστεκε περιμένοντας τα σχέδια και τα χρώματα να τον γεμίσουν.

Σηκώθηκε και με βαριά χέρια έπιασε την παλέτα. Τη γέμισε με χρώματα μουντά και φωτεινά. Έπιασε τα πινέλα του και χωρίς να σκέφτεται άρχισε ν' αποτυπώνει με χρώματα τις σκοτεινές και τις φωτεινές του αισθήσεις. Αυτά που ένιωθε βγήκαν σαν χείμαρρος από μέσα του, έδωσαν δύναμη και φωνή στα πινέλα κι έβαψαν τον καμβά με τρόπο που δεν τον είχαν βάψει ποτέ. Ο ζωγράφος δε σκεφτόταν, μόνο ένιωθε και έβαφε.

Μετά από δύο ώρες συνεχούς μάχης, ο ζωγράφος αποκαμωμένος απομακρύνθηκε από το έργο του, έκλεισε τα μάτια του κι ύστερα τα άνοιξε. Αυτό που αντίκρισε ήταν η ψυχή του καμωμένη με κόπο και ιδρώτα. Το βλέμμα του γέμισε από χρώματα και ήξερε ότι αυτό ήταν το καλύτερο έργο που είχε ζωγραφίσει μέχρι τώρα.

Τα κουτάκια

1) Ακολούθησε τα κουτάκια με τις προτάσεις και διάβασε τα κείμενα.

ΤΟ ΚΑΪΜΟ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

